

Araştırma Makalesi

KUZGUNCUK EVLERİNİN AHŞAP GİRİŞ KAPILARI ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

Ufuk YILMAZ[†], Burhan SATICI^{††}[†] İstanbul Ticaret Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, Türkiye^{††} İstanbul Ticaret Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, İstanbul, Türkiye

ufukyilmaz@gmail.com, bsatici@ticaret.edu.tr

 0000-0003-1583-8343, 0000-0002-8919-6016**Atıf/Citation:** Yılmaz, U., Satıcı B., (2021). Kuzguncuk Evlerinin Ahşap Giriş Kapıları Üzerine Bir Çalışma. *Journal of Technology and Applied Sciences* 4(1), 57-71.

ÖZET

Üsküdar kuzguncuk evlerinin giriş kapılarının şekil ve detayları sivil mimarinin önemli yapıları arasındadır. Osmanlı ve batının etkisiyle pek çok tarz ve biçimin kullanıldığı üslupların görüldüğü giriş kapıları genellikle 19 ile 20. Yüzyıl arasında tarihlendirilmektedir. Bu çalışmada; Kuzguncuk mahallesinde bulunan ahşap giriş kapılarını oluşturan kanat, kasa ve menteşe detayları incelenmiş, var olan mimari değerlerin hızlı bir şekilde yok olmaması için koruma bilincinin oluşturulması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kuzguncuk Evler, Ahşap Kapılar, Aksesuar

A STUDY ON THE WOODEN ENTRANCE DOORS OF KUZGUNCUK HOUSES

ABSTRACT

The shape and details of the entrance gates of Üsküdar Kuzguncuk houses are among the important structures of civil architecture. The entrance doors, which have been used in many styles and styles due to the influence of the Ottoman and Western, are generally dated between the 19th and 20th centuries. In this study; The wing, frame and hinge details that make up the wooden entrance doors in the Kuzguncuk district were examined, it was aimed to create a conservation awareness in order to prevent the existing architectural values from disappearing rapidly.

Keywords: Kuzguncuk Houses, Wooden Doors, Accessory

Geliş/Received : 28.01.2021

Gözden Geçirme/Revised : 05.05.2021

Kabul/Accepted : 26.05.2021

1. GİRİŞ

Kuzguncuk, diğer bir adıyla Khrysokeramos'u anlatmak ya da betimlemek için tek bir bakış açısı ile bakmak yanlış olacaktır. Günümüzde var olan ya da var olmuş tüm inanç ve etnik kökenlere aynı anda veyahut farklı zamanlarda misafirlik etmiş bu küçük köy, ev sahibelerinin tüm birikimlerini eserlerinde barındırmaktadır.

Kuzguncuk'ta günümüze kadar yaşayabilmiş eserleri anlayabilmek için; bostancı başı defterlerinden Gyllius'un tasvirlerine, Evliya Çelebi'nin anılarından, İnciciyan'ın yazdıklarına kadar tüm doneleri okuyarak Kuzguncuk'u ve onun tarihi sokaklarını özümsemek gerekir.

Kuzguncuk'un tarihi sokaklarında gezerken mitolojik açıdan da birçok değerleri barındırdığını görebiliriz. Bunlardan birine göre "İstanbul Boğazı'nın bilinen adı olan Bosphorus kelime anlamı olarak mitolojiye dayanmaktadır. Boos (inek) ve Phorus (geçit) yani inek geçiti." olduğu bilinmekte ve "Zeus ve rahibe İo arasındaki bu mitolojik olayda ineğin Asya kıtasında ilk ayak bastığı yer Kuzguncuk semti olarak rivayet edilerek Kuzguncuk'un yazılı tarihi aslında bu mitolojik olayla başlamaktadır." denilmektedir (Dursun, 2018).

Tarihi sokaklara fiziksel yerleşimi açısından bakacak olursak, Kuzguncuk İstanbul'un Anadolu yakasında Üsküdar ilçesinde yer alan ve zamanında kullanılan üç limandan biridir. Diğer limanlar Beylerbeyi ve Çengelköy'dür. Boğaziçi köprüsünün kullanıma başlanmasına kadar çok değişim geçirmemiş olan köy, nüfus artışları ve göçler nedeniyle değişmiş ve merkeze daha yakın olması sebebiyle daha da gelişmiştir. 1865 yıllarında çıkan yangında beş yüz ev ve dükkan yanmış sonrasında Şirketi Hayriye tarafından bir iskele ve çarşı yapılmıştır. Semtin planlamasını ve inşaat faaliyetlerini düzenleyen ilk kanun Ebniye Nizamnamesi ise 1848 de yayınlanmıştır (Saraçoğlu, 2017).

Kuzguncuk'un tarihi sokaklarında yaşayan, Yahudiler, balıkçılık, sebzeçilik; Rumlar, kahvecilik berberlik, meyhanecilik; Ermeniler ise kuyumculuk ve tuafiyecilik ile uğraşırlardı. 1933'te yapılan sayıma göre en çok Yahudi, sonra Rum, Türk ve Ermeni olmak üzere 580 hane 4000 oturanı vardı. Kuzguncukta yaşam var olduğundan beri; biri sahil şeridi boyunca yalılarda yaşayan varlıklı kesim, diğeri de köyün iç kısımlarında yaşayan yoksul kesim olmak üzere hep iki kesim vardı (Bektaş, 1992).

Gökkuşağının birçok rengini bir arada barındıran ve yaşatan boğazın incilerinden Kuzguncuk mimarisinde bu renklerin her birinden ayrı ayrı esintiler bulunan; Sinagog, Kilise ve Cami'nin bir arada bulunduğu ender yerlerden biridir.

2. KUZGUNCUK BÖLGESİNİN FİZİKSEL VE DEMOGRAFİK YAPI ACISINDAN İNCELENMESİ

Kuzguncuk, İstanbul Anadolu yakası Üsküdar ilçesine bağlı, Boğaz Köprüsü'nün eteğinde bulunan bir semttir. Üsküdar, Paşalimanı ile Beylerbeyi arasında ve Avrupa yakasındaki Ortaköy semtinin karşısında yer almaktadır (Paker, 2009).

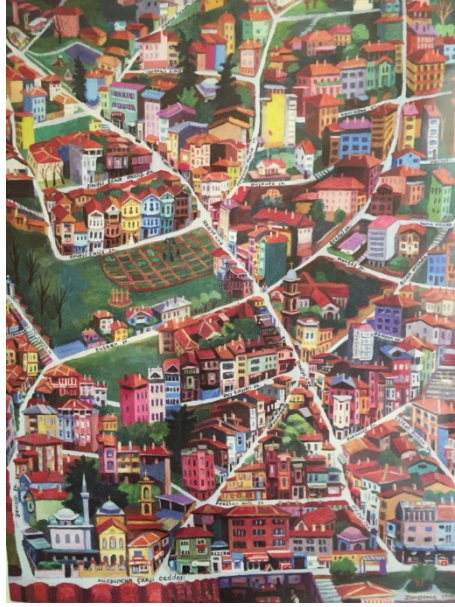
Kuzguncuk'un dar ve derin bir vadiye konumlanmış olması yerleşmenin vadi dışına taşmasını engellemiştir. Kuzeyinde Beylerbeyi sarayı, güneyinde Fethi Paşa Korusu, batısının Boğaz'a kıyı olması ile vadinin sınırlarını oluşturmuş ve yerleşiminin genişlemesini büyük oranda durdurmuştur (Dursun, 2018).

Necdet Ebcim'in, Üç dinin ve Ünlülerin Buluştuğu semt Kuzguncuk kitabında, Kuzguncuk'un Mevsimleri Bölümün de şöyle tasvir etmiştir: "Her iklim burada başka yaşanır. Yazın o kavurucu sıcağında, Eminönü'nden veya Üsküdar'dan Kuzguncuk'a adımınızı attığınızda, hemen rahatınıza kavuşursunuz."

Demografik açıdan da Kuzguncuk'a bakarsak birçok farklı renkle karşılaşırız. Kuzguncuk aslında farklı renkler, inanışlar ve meslek erbablarının harman olduğu yerdir. Günümüzde dahi Kuzguncuk'u ziyaret ederseniz cami, kilise ve sinagogun oluşturduğu o müthiş harmana şahit olabilirsiniz. Yakın geçmişe ait Kuzguncuk haritası Şekil 1'de gösterilmiştir.

Bölgede yaşayan nüfusu değerlendirmek istersek, Şirket-i Hayriye salnâmesi (1914) bu yüzyılın başının Kuzguncuk'uyla ilgili bilgiler verir. Kuzguncuk'ta yetmiş İslam, ikiyüzelli Rum, İcadiye'dekilerle birlikte bin altı yüz Ermeni, dört yüz Yahudi, dört de yabancı hanesi sayılır ve bir cami, üç kilise, iki sinagog, üç çeşme saptanır... (Bektaş, 1992)

Birçok kültürü ve ırkı bir arada çok uzun yıllardır yaşatan Kuzguncuk, mahalle kültürünün en önemli örneklerinden biridir. Mahalle sakinlerinin farklı millet ve kültür unsurlarından gelmelerine karşın aralarındaki sosyal ilişkiyi sürdürmeleri, yaşam faaliyetlerini harmanlamaları bu küçük Boğaziçi köyünü günümüze taşımıştır. Ayrıca anılardan da okunabileceği gibi farklı dine mensup mahalle sakinleri arasında da paylaşım sürekli vardır ki uzun yıllardır farklı dinlere ait ibadet merkezleri yan yana hizmet vermektedir. Dünyanın başka bir yerinde kolay görülemeyecek olan bu demografik yapı ve kültür yelpazesi Kuzguncuk'un eşsizliğinin kanıtı gibidir. Günümüze kadar bu sıcak mahalle kültürünü devam ettirebilmesinin en önemli nedenlerinden biri belki de içinde birçok rengi bir arada bulundurmasından gelmektedir.

Şekil 1. Kuzguncuk haritası 2015 yılı (Lesya Demchenko)

Son yıllar da Kuzguncuk adına mahalli yönetim tarafından ortaya konan önemli bir projede vardır. Fiziksel, doğal ve sosyal potansiyellerin korunarak geliştirilmesi ve var olan sorunların giderilmesi amacıyla geliştirilen Kuzguncuk Köyiçi Kentsel Tasarım Projesi. fiziksel, sosyal, ekonomik analizler, halk katılımı ile alınan bilgiler sentez çalışma ve saptamaları olarak ayrıntılı bir düzeyde dikkate alınarak; yaya ve taşıt ulaşım sistemi, yeni ve eski işlevler, simgeler ve nirengi noktaları, var olan yeşil alanlar, yerleşme özgünlüğü, ölçeği, yapılanma düzeni, açık ortak kullanım alanları; meydan, sokak, topografik yapı, görsel potansiyeller ve manzara, Kuzguncuk kentsel tasarım projesi seçenekleri oluşturulmuş ve yapılan açık ortak değerlendirmeler sonunda, özet strateji, politika ve uygulamayı yönlendirici kararlar, projeler üretilmiştir. Kuzguncuk Tasarım Projesi şemasının dayandığı temel ilkeler; semtin koruyucu bir yaklaşım içinde ele alınarak, var olan fiziksel, sosyal ve ekonomik çevre özelliklerinin iyileştirilmesi ve sürekliliğinin sağlanması şeklindedir. (Giritlioğlu ve ark., 2007)

2.1. Kuzguncuk geleneksel konutlarının yerleşim açısından incelenmesi

Kuzguncuk'ta evlerin yerleşimi topoğrafyanın etkisinde gelişmektedir. Yerleşimin iç kesiminde İcadiye Caddesi orta aks kabul edildiğinde, her iki taraftan Bağlarbaşı yönünde sırtlara doğru dikleşen yolun etrafında basamak basamak kotun yükselmesiyle konumlanan sıra evlerden oluşur. Evler birbirinin üzerinden çatı katları ya da cihannümalarıyla Boğaz'ı görmektedir. Semtin korunmuş yapıları "köyiçi" olarak adlandırılan tarihi yapılar genellikle bitişik nizam, dörtgen planlı dar parseller üzerinde yer yer arka bahçeli yapılaşmalar olarak yerleşimin bütüne yayılmaktadır. Geleneksel yapılar iki ve üç katlı ya tümüyle kagir ya da kagir zemin kat üzerinde yükselen ahşap üst katlardan oluşmakta olup iç mekanlarında yapılan düzenlemelerle özgün doku karakterini yaşatmaktadır. Cephelerinde aşı boyası ve diğer renklerin uyumu görülmektedir.

Kuzguncuk'a asıl özelliğini veren orta sınıfın evleridir. Bunlar 2-3-4 katlıdır. Genellikle yer katları kagirdir. Rum evlerinin üst katları ahşap çaktı üzerine ahşap kaplamadır. Ermenilerin evleri tümüyle kagirdir. Uzatılmış dikdörtgen planlı evlerin ortalarında merdiven vardır. İki uçta (sokağa, bahçeye bakan yüzlerde) odalar yer alır. Odalar evin genişliğine göre tek yada çifttir. (Bektaş, 2011)

3. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

3.1. Araştırma Bölgesi

Araştırma kapsamında Kuzguncuk Boğaziçi öngörünüm bölgesinde bulunan tescilli yapıların, bina giriş kapıları araştırma dahiline alınmıştır. Araştırma bölgesindeki giriş kapılarını değiştiren, eski haline uygun şekilde restore edilmemiş yapılar inceleme kapsamı dışında tutulmuştur.

3.2. Verilerin Toplanması

Kapıların seçilmesinde uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Örneklem bölgesi olarak Kuzguncuk mahallesi ele alınmıştır. Veriler; sistematik gözlem, fotoğrafla belgeleme, kapıların çizimi ve envanterinin çıkarılması ile 3 farklı yöntemle elde edilmiştir. Çalışma yapılan yapıların harita üzerindeki konumları Şekil 2’de verilmiştir.

Şekil 2. Envanter çalışması yapılan yapıların harita üzerindeki konumları

3.3. Envanter Çalışma Formu Oluşturma

Eski çalışmalarda; (Şaşmaz, 2002), (Kahraman, 2004), (Kılıç, 2010) tarafından geliştirilen envanter formlarını kullanarak, araştırmanın gereksinimlerine uygun yeni bir kapı envanter formu oluşturulmuştur. Araştırma kapsamındaki yapılara gidilerek bilgiler toplanmıştır.

Oluşturulan envanter formu dört kısımdan oluşmaktadır. Envanter çalışması form örneği Tablo 1’de verilmiştir.

- Kapının bulunduğu yapı ile ilgili bilgiler; kapı kod numarası, yapının adres bilgileri, yapım tarihi, ada parsel, tescil durumu, kapı türü ve evin genel durumu.
- Kapıların durumları ile ilgili bilgiler; koruma durumu, süsleme ve aksesuar durumu, bozulma durumu.
- Kapı ile ilgili ölçüler; kapının kanat, kasa ve kapı boşluğunun genişlik, yükseklik, kalınlık ve derinlik ölçülerinin cm cinsinden değeri.
- Kapı yapım özellikleri ile ilgili bilgiler; kapının yapım tekniği, kasa türü, ağaç türü, açılma yönü.

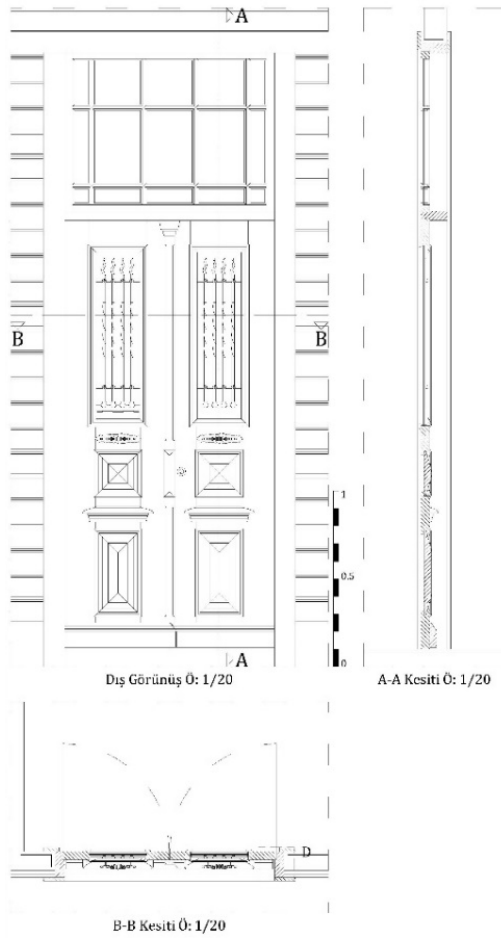
3.4. Fotoğraf ile Belgeleme

Çalışmada araştırılan evlerin giriş kapılarının fotoğrafları dört maddeden dolayı çekilmiştir.

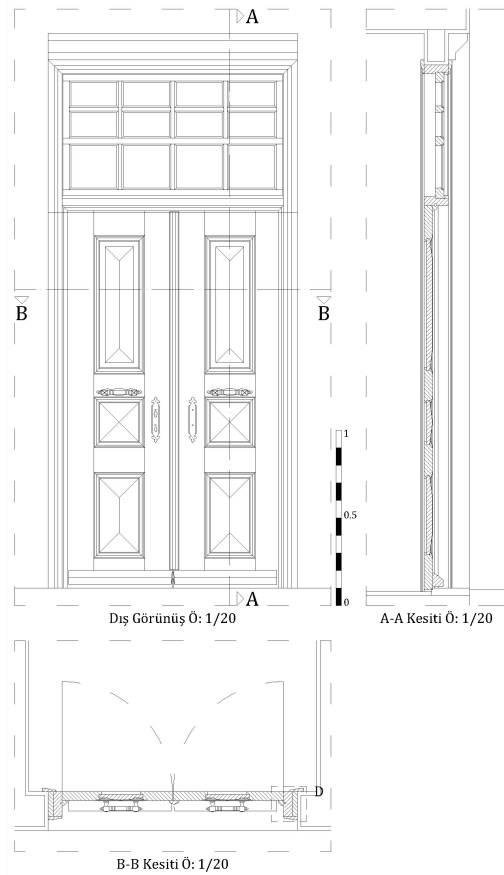
- Kapıların donatı elemanlarını ve öğelerini ayrıntıları ile saptamak.
- Çalışma yapılan kapıları belgelemek.
- Plan rölevesi alınırken unutulmuş bilgilerin sonradan kontrol etmek.
- Yorumlamada güçlük çekilen kısımların sonradan değerlendirmek.

3.5. Kapıların Çizimi

Kuzguncuk bölgesinde İcadiye caddesi ve seçili sokaklar üzerinde yapılan çalışma ile belirlenen yapıların giriş kapılarının genişlik, yükseklik, derinlik, kanat genişlik ve kalınlık ölçüleri alınarak tasnif edilmiştir. Elde edilen veriler üzerinden mimari çizim programı ile çizilecektir. Çizim örneklerinden bazıları Şekil 3 ve 4’de gösterilmektedir.

Şekil 3. Bostan sokak no:6 (B-1)

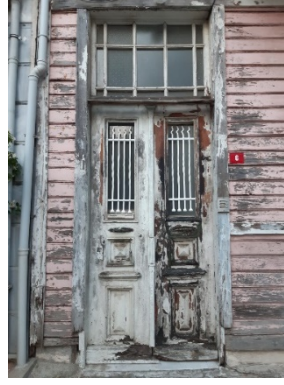
Şekil 4. İcadiye caddesi no:71 (I-2)

4. ARAŞTIRMA BULGULARI

Bu çalışmada, Boğaziçi öngörünüm bölgesinde bulunan tescilli yapıların araştırma kapsamına uygun olanları seçilerek, araştırma kapsamındaki yapıların ana giriş kapıları incelenmiştir. Kuzguncuk evlerinde dış kapılar genel olarak çift kanatlı olarak yapılmış ve sadedir. Ayrıca kapı üstünde genellikle iç mekânın ışık alması için ahşap pencereler bulunmaktadır. Bu örneklerden bazıları Şekil 5 ve 6’de gösterilmektedir.

Şekil 5. İcadiye caddesi no:71 (I-2)

Şekil 6. Bostan sokak no:6 (B-1)

4.1. Kapıların Ölçüleri

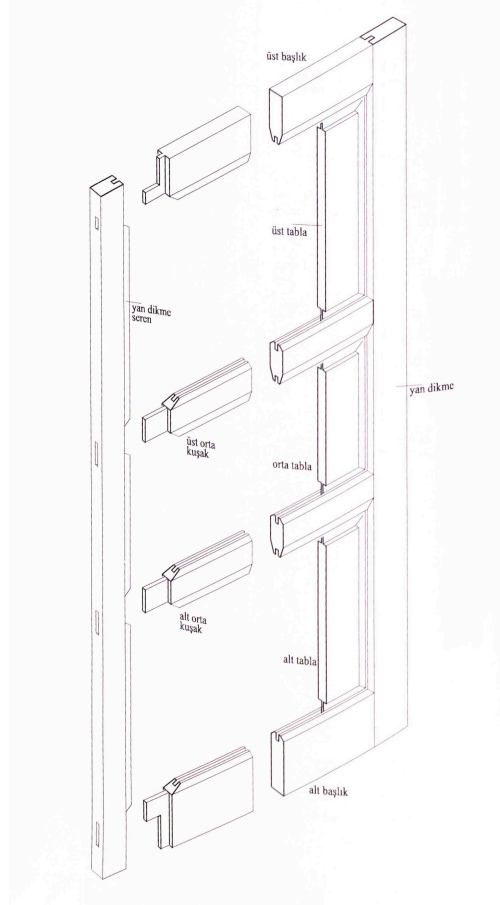
Araştırma kapsamında incelenen Kuzguncuk evlerinin ana giriş kapılarının genel ölçüleri Tablo 2’de verilmiştir. İncelenen kapıların hepsi çift kanatlıdır ve genellikle kanat ölçüleri birbirlerine eşittir.

Tablo 2. Envanter çalışması yapılan sokak ve caddeler

Adres Bilgileri	Kod	Kapı Boşluğu		Kapı Kanadı Ölçüleri		Kalınlıklar	
		En	Boy	En	Boy	Kasa	Kanat
Bereketli Sok. No: 7	BE-1	148	355.5	2*59.5	246.5	5	5
Bostan Sok. No: 6	B-1	130	345	2*60	245	5	5
İcadiye Cad. No: 60	I-1	140	270	1*67/1*62.5	266	5	5
İcadiye Cad. No: 71	I-2	136	298	2*63	218	5	5
Perihan Abla Sok. No: 10	P-1	119	341	2*54.5	244	5	5
Perihan Abla Sok. No: 18	P-2	123	229,5	2*57	225	5	4.5
Perihan Abla Sok. No: 20	P-3	123	199,5	2*57	196	5	4.5
Simitçi Tahir Sok. No: 2/1	S-1	126	274	2*58.5	229.5	5	5
Simitçi Tahir Sok. No: 4	S-2	139	253	2*65.5	249	5	5
Simitçi Tahir Sok. No: 6	S-3	139	255	2*65.5	250	5	5
Simitçi Tahir Sok. No: 18	S-4	119	291	2*55	244	5	5
Simitçi Tahir Sok. No: 20	S-5	120	282	2*55.5	236	5	5
Tahtalı Bostan Sok. No: 4	T-1	146	334.5	2*67.5	263.5	5	5
Tahtalı Bostan Sok. No: 6	T-2	143	320	2*66.5	251	5	5
Tahtalı Bostan Sok. No: 8	T-3	124	309.5	2*57.5	240	5	5
Tahtalı Bostan Sok. No: 10	T-4	130	296	2*60.5	238	5	5
Tahtalı Bostan Sok. No: 15	T-5	121	297.5	2*56	237.5	5	5
Tahtalı Bostan Sok. No: 24	T-6	155	244	2*73	240	5	5
Üryanzade Sok No: 15	U-1	137	314	2*64	243	5	5
Üryanzade Sok No: 20	U-2	118	349	2*54.5	247	5	5
Üryanzade Sok No: 21	U-3	136	279	2*63.5	222	5	5
Üryanzade Sok No: 22	U-4	106	261	2*48.5	234	5	5
Üryanzade Sok No: 23	U-5	122	283	2*58.5	225	5	5
Üryanzade Sok No: 24	U-6	107	238	1*46.5/1*50	232.5	7	5
Üryanzade Sok No: 26	U-7	107	238	1*46.5/1*50	232.5	7	5
Üryanzade Sok No: 27	U-8	132	253	2*61.5	210	5	5
Üryanzade Sok No: 29	U-9	129	271.5	2*60.5	221	5	5

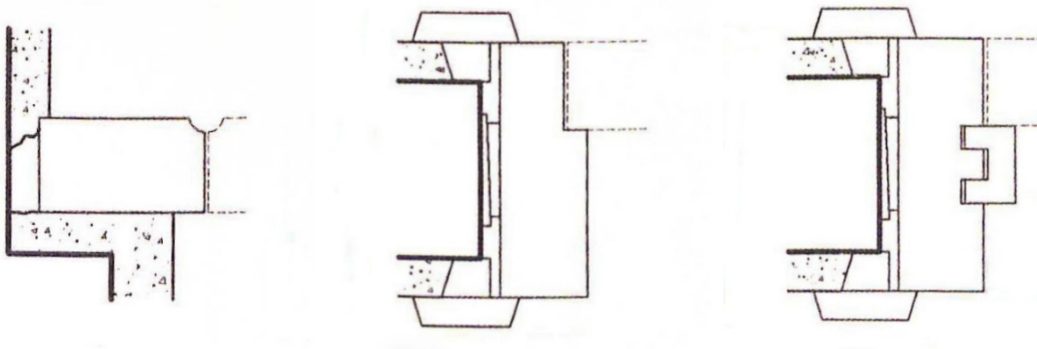
4.2. Yapım Tekniği ve Malzeme

İncelenen yirmiyedi adet ahşap ana giriş kapısının kanat yapımında geçme tekniği kullanılmıştır. Geçme tekniği kullanılarak serenlerin alt ve üst başlıklarla birleşiminin kuşaklarla bölünmesiyle oluşan dikdörtgen çerçeveye tabla göbeklerin eklenmesiyle kapı kanadı tamamlanır. Geçme tekniği Şekil 7’de detay olarak gösterilmiştir.

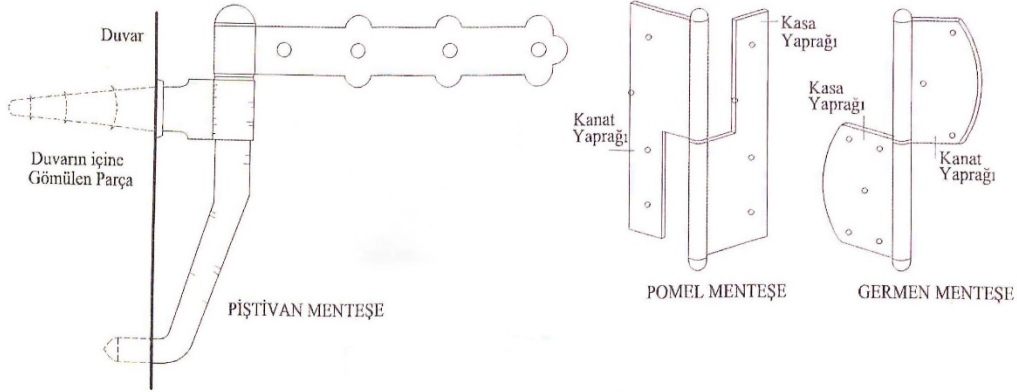
Şekil 7. Geçme tekniği detayı (İzgi & Aysel, 2003)

Giriş kapılarının 27 tanesi 3 bölümden oluşmaktadır. Bunların 17 tanesi bir cam bölme ve iki adet göbekten, diğer 10 tanesi üç adet göbekten oluşmaktadır. Kapı kasalarında binisiz, tek binili ve bini çıtalı kapı kasası olarak üç farklı tip kasa kullanıldığı görülmüştür. Binisiz, tek binili ve bini çıtalı kapı kasası görselleri Şekil 8’de gösterilmiştir. Giriş kapılarının 27 tanesinden 1 tanesi binisiz, 22 tanesi tek binili, 4 tanesi ise bini çıtalıdır.

Şekil 8. Ahşap kasa çeşitleri birleşim detayları (Soldan sağa: Binisiz, tek binili, bini çıtalı) (İzgi & Aysel, 2003)

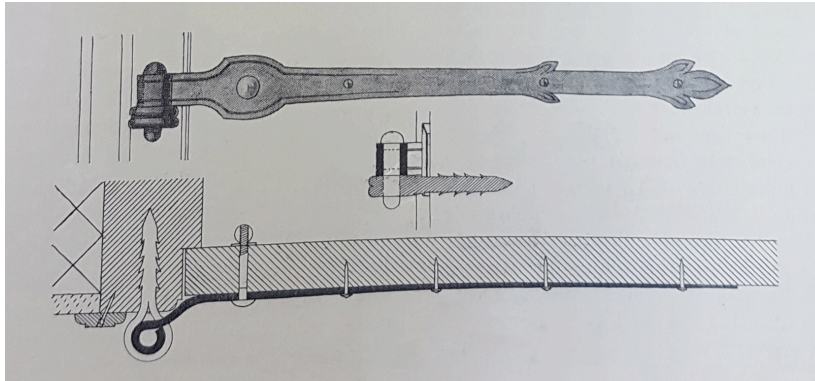
Kapı kanatları kasa ile piştivan, pomel ve germen (yönsüz) kapı menteşeleri kullanılarak birleştirilmiştir. Piştivan, pomel ve germen kapı menteşelerinin görselleri Şekil 9'de gösterilmiştir.

Şekil 9. Ahşap kapı menteşe çeşitleri (İzgi & Aysel, 2003)

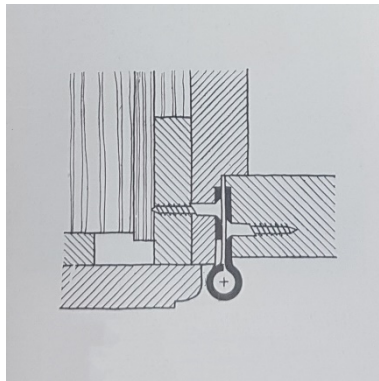
Menteşe tiplerini kısaca şöyle tanımlayabiliriz.

- Piştivan menteşe: Ağır kapı ve panjurlarda kullanılan, yapraklarından biri kancalı, öbürü ise halkalı olan bir tür kuyruklu menteşedir. Piştivan menteşenin kasa ve kapı kanadı bağlantı detayı Şekil 10'da gösterilmiştir.

Şekil 10. Piştivan menteşe kasa kanat bağlantı detayı (Spannagel, 1949)

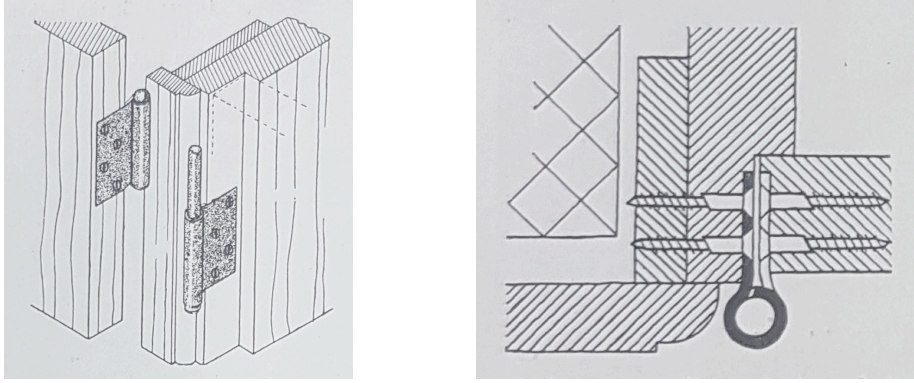
- Pomel menteşe: Yaprakları kalın ve kollu, mil yatağıysa yapraklarından kısa olan menteşedir. Pomel menteşe kasa ve kapı kanadı bağlantı detayı Şekil 11'de gösterilmiştir.

Şekil 11. Pomel menteşe kasa kanat bağlantı detayı (Spannagel, 1949)

- Germen (yönsüz) Menteşe: Bir mile bağlı ortasında pul bulunan sağ-sol ayrımı olmayıp iki yönlü kullanılabilir menteşedir. Germen menteşe kasa ve kapı bağlantı detayı Şekil 12’de gösterilmiştir.

Şekil 12. Germen menteşe kasa ve kapı kanadı bağlantı detayı (Spannagel, 1949)

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın yapıldığı Kuzguncuk mahallesi Boğaziçi öngörünüm bölgesinde bulunan tescilli yapıların, araştırılmaya değer orijinal veya aslına uygun renove edilmiş evlerin ana giriş kapıları araştırma kapsamında incelenmiştir. Evlerin yapım tarihleri hakkında bilgi olmamasına rağmen 19 yy. sonu ve 20 yy. başı tarihleri arasında yapılmıştır.

İncelenen yapıların ana giriş kapıları araştırma kapsamında ele alınmıştır. Kapıların tamamı geçme tekniği kullanılarak yapılmıştır. Kasa birleşimi için üç farklı çeşit menteşe kullanılmıştır. Bunlar Piştivan, Pomel ve Germen menteşedir. Evlerin bir kısmında orijinal kanatlar kasaların yenilenmesi ile kullanılmaya devam edilmiştir. Restorasyon yapılan evlerin ahşap giriş kapılarının, azınlıkta olan kısmı orijinal haline bağlı kalınarak renove edilmiştir. Günümüze ulaşamamış orijinal kapıların yerine güncel tekniklerle dönem mimarisine uyum sağlamayan giriş kapıları yapılmıştır.

Sonuç olarak, Boğaziçi öngörünüm bölgesindeki tescilli yapılara ait ahşap giriş kapılarının korunabilmesi için restorasyon ve renovasyon kuralları getirilmelidir.

- Kültür mirası yapıların doğru tekniklerle uygulamalarının yapılması ve restorasyon konusunda uzman kişilerin sorumluluğunda restorasyon deneyimi olan kişilerden oluşmalıdır.
- Kültür varlığı yapılarda özellikle restorasyon çalışmalarında geleneksel malzemelerin temini, maliyetleri, hazırlanan proje ve proje müellifi maliyetleri, uygulama işçiliği bedelleri dikkate alındığında koruma politikalarına sağlanan kaynakların kullanımı konusunda yeni düzenlemeler yapılmalıdır.
- Uygulamalarda çalışan nitelikli elemanların sayısının artırılması ve korumadan sorumlu kurumlar bünyesinde istihdamları sağlanmalıdır.
- Koruma alanında bilincin kazandırılmasına yönelik planlanmış koruma eğitimlerinin belediyeler, üniversitelerin ilgili birimleri, sivil toplum kuruluşlarının katkısıyla desteklenerek gerekli bilgilendirmenin topluma verilmesi ve katılımların sağlanması amaçlanmalıdır.
- Değerlendirmeler ve öneriler sonucunda; kültür varlığı yapılarda nasıl ve ne şekilde koruma müdahalelerinin biçimlenmesi ve yasal zeminde alınan kararların uygulanabilirliğinin sağlanması önem arz etmektedir.

Geçmişten günümüze kadar ülkemizde koruma faaliyetlerinde toplumdaki koruma bilinci yetersizliği, koruma adı altında alınan yanlış kararlar, yasal zeminde yaşanan bürokrasi, yetki karmaşası, koruma hedefinin yeterince önemsenmemesi nedenleriyle doğru koruma politikalarının gelişmediği ve yeterince benimsenmediği anlaşılmaktadır. Buna bağlı olarak kültür mirasının korunmasını, değişim ve kullanım dengesi içinde sürdürülebilirliğini doğrudan sorumluluk sahibi olan kurumların oluşturacakları doğru politikalar belirleyecektir.

KAYNAKLAR

Bektaş, C., (1992). Kuzguncuk. İstanbul Dergisi. 2, 87-90.

Bektaş, C., (2011). Kuzguncuk. Literatür Yayınları, 58.

Dursun, N., (2018). Kuzguncuk Semt Tarihini İnsandan Okumak; Bir Seçki İle Şahsiyetler, Yüksek Lisans Tezi, 182, İstanbul.

Giritlioğlu, C., Ocakçı, M., Eyüpgiller, K., Gülden Demet Oruç, D. G., Gürler, E. E., Yazgı, B., Beyazıt, E., Şalgamcıoğlu E. M., (2007). Kuzguncuk Köyiçi Kentsel Tasarım Projesi. Yapı Dergisi. Erişim Tarihi: 11.11.2020. https://www.mimarizm.com/mimari-projeler/kentsel-tasarim/kuzguncuk-koyici-kentsel-tasarim-projesi_113023

İzgi, U., Aysel, B. B., (2003). Kapılar Hafif Bölmeler Detaylar 2. Yeni Yayın Yapı – Endüstri Merkezi Yayınları, D62, D78, D188.

Kahraman, N., (2004). Geleneksel Afyonkarahisar Evlerine Ait Kapıların İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, 290, Ankara.

Kılıç, E., (2010). Geleneksel Mardin Evlerine Ait Ahşap Kapıların Malzeme Ve Yapım Tekniği Bakımdan İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, 149, Ankara.

Paker, Ç., (2009). Boğaziçi Köylerinden Kuzguncuk'ta Kıyı Yerleşimi Üzerine Bir İnceleme, Yüksek Lisans Tezi, 252, İstanbul.

Saraçoğlu, N., (2017). Kültür Varlığı Yapılarının Koruma Uygulamalarının Değerlendirmesi: “Kuzguncuk Örneği”, Yüksek Lisans Tezi, 171, İstanbul.

Spannagel, F., (1949) Die Bauschreinerei. Otto Mainer Verlag Ravensburg, 171, 180-181.

Şaşmaz, H., (2002). Ankara Merkez Ve Ayaş, Beypazarı İlçelerinde Geleneksel Türk Evi Kapılarının Analizi, Yüksek Lisans Tezi, 256, Ankara.

EKLER

Tablo 1. Envanter çalışması form örneği

İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ İÇ MİMARLIK ANABİLİM DALI										
Boğaziçi Öngörünüm Bölgesinde Bulunan Kuzguncuk Mahallesindeki Tescilli Yapıların Kapı Envanter Çalışması									Kapı Kod No:	
KAPININ BULUNDUĞU EVİN										
İli			Yapım Tarihi							
İlçesi			Tescil Durumu							
Mahalle – Sokak			Restorasyon Durumu							
Kapı No.			Ada			Parsel				
Kapı Türü			Evin Genel Durumu:							
Avlu	Giriş	Oda								
Koruma Durumu	İyi	A	Kanatların Durumu		Kasanın Durumu		Menteşe Durumu		Mimari ile Uyum	
	Orta	B								
	Kötü	C								
Süsleme - Aksesuar Durumu	Var	A	Süsleme		Üst Yüzey Gereci		Menteşe		Kilit - Sürgü	
	İzi Var	B							Eski	Yeni
	Yok	C								
Kapıların Bozulma Durumu	Biraz	A	Çatlama		Çarpılma		Çürüme			
	Fazla	B								
	Yok	C								
Kanat Ölçüleri (cm)		Tek	A		Genişlik		Yükseklik		Kalınlık	
		Çift	B							
Kapı Kasa Boşluğu Ölçüleri (cm)				Genişlik		Yükseklik		Derinlik		
Kapı Yapım Tekniği			Ağaç Türü			Kapı Açılma Yönü				
KONTROL					HAZIRLAYAN					

Not: Bu makale, İstanbul Ticaret Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İç Mimarlık Tezli Yüksek Lisans Programı'nda, Dr. Öğr. Üyesi Burhan Satıcı danışmanlığında, Ufuk Yılmaz tarafından yürütülecek olan, "Boğaziçi öngörünüm bölgesindeki tarihi Kuzguncuk evlerinin giriş kapılarının incelenmesi" başlıklı yüksek lisans tezinin ön çalışmalarından yararlanılarak hazırlanmıştır.